

Folkeuniversitetet og videnskabsformidlingen

Konference om brobygning mellem forskerne og samfundet

Tid:

27. - 28. august 2021

Sted:

Folkeuniversitetscenteret
Skærum Mølle, Vemb

Arrangør:

Folkeuniversitetet i København
og Folkeuniversitetets
Komitéstyrelse

FORMÅL MED KONFERENCEN

Formålet med konferencen er at identificere og beskrive, hvordan Folkeuniversitetet kan medvirke til at bygge bro mellem videnskaben og befolkningen.

I mere end 100 år har Folkeuniversitetet haft en vigtig rolle at spille, når det gælder formidlingen af videnskabens metoder og resultater til offentligheden. Men hvilken rolle har vi i fremtiden?

Ekspertter, politikere, forskere og aktive folkeuniversitetsfolk inviteres til at mødes i 24 timer om, hvordan Folkeuniversitetet med sin lange forhistorie kan spille en rolle for forskningsformidling i fremtiden. Som optakt til videnskabsåret 2022 vil vi gerne sætte fokus på dette spørgsmål ved oplæg, debat og samtale.

»Hvilken rolle har Folkeuniversitetet i fremtiden? Kan vi lære noget af de nye former for forskningsformidling, der har udviklet sig de senere år? «

BAGGRUND

Den interesserede offentlighed har altid støttet op om Folkeuniversitetets aktiviteter, og ved genåbningen efter Coronanedlukningen i sommeren 2020 var der stor tilslutning fra videbegærlige kursister til at vende tilbage til Folkeuniversitetet og andre kulturtilbud.

Formålet med Folkeuniversitetet har lige fra starten i 1898 været at lade den interesserede offentlighed få adgang til at møde forskere og videnskabsfolk personligt og høre dem selv fremlægge de videnskabelige resultater og metoder. Men måske er forskeren ikke altid selv den bedste formidler?

Moderne forskningsformidling inddrager også forskellige repræsentationer af offentligheden til samskabelse af ny forskning. For eksempel har Folkemødet på Bornholm i de seneste år vist en ny måde at lade eksperter, politikere, interesseorganisationer og almindelige mennesker mødes og diskutere udviklingsmuligheder. Kan vi lære noget om formidling af erfaringerne fra folkemødet eller af de andre nye former for forskningsformidling, der har udviklet sig i de senere år?

Folkeuniversitetscenteret i Skærum Mølle

UDFORDRINGER

Det kan være en udfordring at identificere og motivere de dygtigste forskere og formidlere til at undervise på Folkeuniversitetet. Men det er helt nødvendigt for, at videnskaben virkelig kan komme ud over rampen og komme i spil i samfundet.

Folkeuniversitetet skal formidle videnskabens metoder og resultater, så den interesserede offentlighed har mulighed for at tage stilling til komplekse samfundsspørgsmål og deltage i samfundsdebatten på en solidt grundlag.

På den ene side skal undervisningen derfor være på et højt fagligt niveau. Nogle potentielle kursister kan imidlertid føle sig fremmedgjort af

”universitets”-navnet og tænke, at undervisningen er for svær for dem. Men det må den ikke være. ”*Alle have adgang*” har altid været et velkendt slogan på Folkeuniversitetet, og vi har aldrig arbejdet med adgangskrav. Så på **den anden side** skal undervisningen være på et formidlingsmæssigt lige så højt niveau, som det faglige.

Forskellige barrierer forhindrer dette:

- Mangel på tid for de dygtigste forskere og formidlere. Folkeuniversitetet har ikke mulighed for at frikøbe fastansatte, så denne barriere må overvindes ved andre midler end økonomiske.
- Anglificering af forskningen, som betyder, at meget af det der publiceres i dag er skrevet på engelsk, og i det omfang denne forskning via journalistik formidles til samfundet, sker det ofte i en alt for forenklet eller decideret vildledende overskriftform. Hvordan kan engelsksproget forskning gøres mere tilgængelig for offentligheden?
- Geografien, der sammen med manglen på tid kan gøre det svært at tilbyde et varieret udbud af folkeuniversitetsundervisning i hele Danmark.
- Lovfastsatte aflønningsformer, der ikke kan afviges.

Endvidere har Coronavirus på det seneste gjort, at svage og svækkede borgere undgår at deltage i fysiske aktiviteter sammen med fremmede. Men kan onlineundervisning og fjernstudier opfylde behovet for ny viden på højt fagligt og formidlingsmæssigt niveau? Og hvilken betydning har det sociale aspekt, hvis man ikke kan mødes personligt?

TILTAG

Der foregår allerede i dag megen god forskningsformidling og forskningskommunikation, men vi vil gerne bygge flere broer eller gøre de broer, der eksisterer i dag, endnu bredere og lettere at færdes på. Vi vil derfor høre, hvad modtagerne (kursisterne, medierne) mener, fungerer godt i dag.

Som nævnt tidligere er der på grund af anglificeringen af forskningen i dag mindre forbindelse mellem forskningen og folket end nogensinde, siden Ørsted og senere Folkeuniversitetet etablerede denne forbindelse. Via dialog, debat og kreativ idéskabelse vil vi undersøge, hvordan der kan opbygges en opinion til fordel for det arbejde, som foregår på Folkeuniversitetet.

Vi ønsker at samle politikere fra forsknings- og kulturområdet både fra nationalt og regionalt niveau, universitetsdekaner, repræsentanter fra de store kulturfonde og repræsentanter fra pressens kulturredaktioner til at medvirke som oplægsholdere og paneldeltagere, men også til at bidrage som almindelig deltagere i konferencen, hvor de forskellige folkeuniversiteter i Danmark også vil være bredt repræsenteret. Konferencens form vil være præget af åben og nysgerrig debat.

PROGRAM

Fredag d. 27/8:

12.00 – 13.00: Ankomst, registrering, indkvartering, frokost.

13.00 – 13.10: Velkomst. Rektor Bente Hagelund og centerleder Gudrun Aspel.

13.10 – 13.30: Paradigmer for forskningskommunikation. Oplæg ved kommunikationsforsker Gitte Gravengaard, KU.

13.30 – 14.15: Folkeuniversitetet som medie mellem forsker og offentlighed.

Hvordan motiveres de dygtigste forskere til at undervise på Folkeuniversitetet? Kan forskningen blive endnu bedre af at møde den brede offentlighed og ikke bare andre forskere? Er de bedste forskere også de bedste formidlere?

Paneldeltagere: Professor Per Øhrgaard, CBS, professor Anja C. Andersen, KU, formidlingschef Linda Greve, AU, samt Gitte Gravengaard.

Moderator: Professor Jacob Skovgaard Petersen, KU, medlem af bestyrelsen for Folkeuniversitetet i København

14.15 – 15.00: Forskningsformidling fra et modtagersynspunkt.

Hvilke videnskabelige felter er offentligheden optaget af? Betyder det noget, at man møder forskeren in real life eller kan onlineundervisning, film, podcast eller andre formidlingsformer være lige så gode?

Paneldeltagere: Chefredaktør Vibeke Hjortlund, videnskab.dk, leder Anne Harrits, Akademiet for Talentfulde Unge, Ulla Skærved, Akademiet for den 3. alder (A3A), Paneldebat med repræsentanter for kursister og medier og andre modtagere.

Moderator: Projekt- og markedsføringschef Rikke Hedman, Radio4

15.00 – 15.15: Kaffepause.

15.15 – 16.45: Hvad siger politikere og embedsværk?

Såvel folkeuniversitetet som forskningen er statsstøttet og statsligt reguleret. Men gælder armslængdeprincippet også på disse områder? Ville det styrke forskningsformidlingen med mere støtte og mere regulering? Og hvordan spiller geografien og de regionale forskelle ind?

Paneldeltagere: MF Kim Valentin (V), Folketingets kulturudvalg, vicedirektør Stine Jørgensen, Uddannelses- og Forskningsstyrelsen, kontorchef Per Nylykke, Kulturministeriet, formand Lene Dybdal (A), kulturudvalget i Holstebro Kommune og bestyrelsesmedlem i Folkeuniversitetscenteret, samt formand Lars Møller Pedersen (A), kulturudvalget i Struer Kommune.

Moderator: Museumsdirektør Morten Thomsen Højsgaard, ROMU, næstformand i bestyrelsen for Folkeuniversitetet i København.,

16.45 – 17.45: Walk and talk. Travetur og dialog i det vestjyske landskab.

19.00 - 23.00: Middag. Festtale ved Per Øhrgaard. Musikalsk underholdning ved Duo Modus. Stjernekeggeri ved Anja C. Andersen.

Lørdag d. 28/8

08.00 – 09.00: Morgenmad.

09.00 – 10.30: Rundvisning på Skærum Mølle.

10.30 – 12.00: Barrierer og hvordan de kan overkommes.

Hvor fredagen var præget af idéer, forslag og udviklingsmuligheder, vil vi i dag dykke ned i barrierer og problemer. Kan andre undervisningsformer overkomme nogle af udfordringerne med geografi, rejsetider, coronafrygt m.v. Hvad har vi lært af 2020? Opsamling med panel og spørgsmål fra salen.

Paneldeltagere: Centerchef Henriette Bjerrum, Videncenter for Folkeoplysning, Verner Bylov Larsen, Formand for Folkeuniversitetet i Frederikssund, Andreas Sommerfeldt, vinder af ph.d.-cup 2021.

Moderator: Rektor Bente Hagelund, Folkeuniversitetet i København

12.00 – 13.00: Frokost og hjemrejse.

Skal du med? Tilmeld dig på
vores [hjemmeside](#) eller
send os en mail, hvis du har
spørgsmål:
info@fu.ku.dk